

Raadsbrief

Datum: 24 augustus 2021
Behandeld door: Frank Wiertz
Zaak: 647193

Verzenddatum: 1 september 2021
Mailadres: frank.wiertz@midden-groningen.nl
Portefeuillehouder: José van Schie

Onderwerp: Verstedelijkingsstrategie en andere ontwikkelingen: perspectief en samenhang

Geachte leden van de Raad,

De gemeente staat voor een grote opgave op het gebied van verstedelijking, herstructurering, versterkingen en het weer perspectief bieden aan haar inwoners. Tot voor kort lagen er op deze terreinen veel wensen, vooral omdat Midden-Groningen zoveel noodzakelijke opgaven heeft. Gelijktijdig waren er weinig mogelijkheden. Deze situatie lijkt nu ten goede te keren omdat Midden-Groningen inmiddels aan verschillende tafels deelneemt. Hierdoor zijn wij in staat om de complexe opgaven van Midden-Groningen zoveel mogelijk in samenhang aan die verschillende tafels met onze belangrijkste partners op gemeentelijk, provinciaal en nationaal niveau te agenderen.

In deze raadsbrief ligt de focus op de verstedelijkingsstrategie en verdere voortgang daarvan. Echter, de verstedelijkingsstrategie staat niet op zichzelf. Daarom wordt ook kort aandacht besteed aan een aantal samenhangende ontwikkelingen op andere tafels zoals die nu spelen. Tenslotte wordt een relatie gelegd met de 8 focuspunten uit de notitie "Door samenwerking op weg naar meer evenwicht", die uw Raad in 2019 aan de orde heeft gehad.

1. VERSTEDELIJKINGSSTRATEGIE

Bijgaand treft u aan de verstedelijkingsstrategie zoals die nu door de stuurgroep Regio Groningen Assen (RGA)¹ is vastgesteld.

Status Verstedelijkingsstrategie

In de Verstedelijkingsstrategie wordt inzichtelijk gemaakt hoe de verstedelijking in de regio vorm kan krijgen. Het wordt benut bij de lopende gesprekken tussen Rijk, provincies en gemeenten om te komen tot afspraken over de uitvoering van beleid en inzet van instrumenten en middelen voor o.a.

¹ Voor de goede orde: Midden-Groningen gedeeltelijk in RGA: met het grondgebied van de voormalige gemeenten Slochteren en Hoogezand-Sappemeer

woningbouw. Besluitvorming over locaties en invulling vindt plaats via de gebruikelijke besluitvormingsprocedures op gemeentelijk en provinciaal niveau.

In december 2020 schreven wij in een raadsbrief het volgende over de verstedelijkingsstrategie: *"De RGA heeft in 2019 een woningmarktonderzoek uit laten voeren. Dit onderzoek, dat dit jaar is opgeleverd, biedt inzicht in de woningvraag en het zoekproces van mensen met een verhuishens. De oriëntatie op de stad Groningen is groot, maar woningzoekenden willen en kunnen niet tegen elke prijs in de stad blijven. De regio speelt dan ook een belangrijke rol in het bedienen van de woningvraag. Het onderzoek heeft een nieuw inzicht opgeleverd voor het noordoostelijk deel van de RGA: Noordoost is bij meer mensen als alternatief in beeld dan van tevoren gedacht. Dit betekent dat de regiokernen in Noordoost een belangrijker rol hebben in het opvangen van de overdruk uit de stad Groningen dan verwacht. Uit het onderzoek blijkt dat betaalbaar wonen een belangrijk pluspunt is voor Noordoost.*

In 2019 heeft de gemeente Groningen een Woondeal met de minister van Binnenlandse Zaken (BZK) gesloten. De stad Groningen is een van de gebieden in Nederland waar de woningkrapte het grootst is en waar de minister het woningtekort versneld wil aanpakken. De Woondeal wordt nu uitgewerkt in een verstedelijkingsstrategie voor het hele grondgebied van de RGA. De verstedelijkingsstrategie biedt Midden-Groningen kansen voor het realiseren van de ambities (drie gebiedsperspectieven) uit de Woonvisie: nieuwe woonmilieus, versterken stedelijk gebied en netwerken van sterke dorpen."

Wij hebben in de afgelopen tijd primair gekeken hoe wij een bijdrage kunnen leveren aan de bouwopgave in de Regio Groningen Assen. Wij hebben voldoende (potentiële) woningbouwlocaties aan kunnen leveren die een positieve bijdrage leveren aan de realisatie van onze eigen ambities (gebiedsperspectieven woonvisie) en aan ons streven om tot een beter evenwicht in Midden-Groningen te komen én goed passen in de verstedelijkingsstrategie.

Wij hebben de RGA onze mogelijkheden en wensen geschetst voor zowel de stedelijke kern Hoogezand-Sappemeer als de dorpen. Om een aantal voorbeelden te noemen. Voor Hoogezand-Sappemeer biedt de verstedelijkingsstrategie niet alleen een positieve impuls voor de herstructurerings- en transformatieopgave van Noorderpark (inclusief de bedrijvenzone langs het Winschoterdiep), maar ook voor binnenstedelijke uitleglocaties als Vosholen in Sappemeer. De verstedelijkingsstrategie gaat niet alleen over het bedienen van de vraag naar stedelijk wonen, maar ook over het voorzien in de behoefte aan landelijk en dorps wonen in de regio Groningen-Assen. Hier kunnen onze dorpen van profiteren. Wij zien mogelijkheden voor woningbouw op vrijkomende (school)locaties en -waar ruimtelijk inpasbaar- op open plekken in het lint.

In november 2019 hebben rijk en regio afgesproken dat:

- De strategie wordt gemaakt voor het hele gebied van de RGA, met waar nodig oog voor werklocaties daarbuiten. Ook worden de gevolgen voor de krimpregio's betrokken.
- Er wordt gezamenlijk als overheden (gemeenten, provincies en rijk) aan de Verstedelijkingsstrategie gewerkt.
- De strategie wordt opgesteld voor de periode 2020 - 2040.
- De strategie onderzoekt effecten van verstedelijking op het hele domein van de fysieke leefomgeving, met focus daarbinnen op de relaties tussen mobiliteit, werken, ruimtelijke kwaliteit, groen, leefbaarheid, etc.

Wij hebben aan de uitwerking van de strategie zeer actief meegewerkt omdat wij via die strategie kansen zien om onze vastgestelde beleidsdoelstellingen op het terrein van wonen te verwezenlijken, zoals hiervoor ook aangegeven. Daarnaast kan de verstedelijkingsopgave er ook toe leiden, mogelijk in samenhang met ontwikkelingen op andere tafels, dat een aantal aanpalende beleidsterreinen (herstructurering, ruimtelijke kwaliteit, bedrijvig en leefbaar, economie, Groeningen) positieve impulsen gaan krijgen. Dat betekent ook dat we bij het opstellen van de omgevingsvisie terdege rekening moeten houden met de mogelijkheden van deze ontwikkelingen.

De verstedelijkingsopgave

Uitgangspunt voor de kwantitatieve taakstelling voor de verstedelijkingsopgave is de toevoeging van ca. 22.000 woningen extra tot 2030 en ca 13.000 woningen in de periode 2030-2040. Dat spoort met de ambities van het Rijk. Voor de verdeling van deze aantallen over gemeenten en woonmilieus is de rapportage van KAW (Regio Groningen-Assen, woningmarktonderzoek 2020-2030, 2020) een belangrijke basis. Het voorkeursmodel uit de Verstedelijkingsstrategie geeft aan dat er voldoende plannen zijn die aan de ontwikkelprincipes voldoen om in de regionale vraag van ca. 22.000 woningen tot 2030 te kunnen voorzien (NB: inclusief productie 2020). Ook aan de geprognosticeerde vraag van 35.000 woningen tot en met 2040 kan, zo blijkt uit het voorkeursmodel, worden voldaan. Voor de periode tot 2030 geeft de prioritering een capaciteit van 129% van de geprognosticeerde vraag en tot 2040 wordt met 102% voldaan aan de verwachte vraag.

Parallel aan het opstellen van deze uitvoeringsstrategie werken de lokale en regionale overheden aan vertaling van de KAW-rapportage en de inhoud van het ontwikkelperspectief Verstedelijking Regio Groningen-Assen in het Regionaal Woondocument. Hierin worden de onderlinge afspraken gemaakt over de te bouwen woningbouwaantallen en de koppeling aan de Regionale Verstedelijkingsstrategie. Die afspraken maken geen onderdeel uit van de Verstedelijkingsstrategie maar zijn hier een afgeleide van.

De verstedelijkingsstrategie borduurt voort op meer dan 20 jaar RGA.

De Verstedelijkingsstrategie wordt uiteraard niet vanaf nul bedacht en getekend. De RGA bestaat immers al ruim 20 jaar en in deze afgelopen periode zijn er altijd afspraken gemaakt over woningbouwplannen, de bereikbaarheid en de ruimtelijke kwaliteit van de regio. De Verstedelijkingsstrategie borduurt daarop voort en biedt nieuwe kaders voor woningbouw, mobiliteit, werken, ruimtelijke kwaliteit, groen, leefbaarheid, etc.

Totstandkoming

Het proces om tot een Verstedelijkingsstrategie is opgebouwd in 3 fasen:

In fase 1 is gestart met het maken van vier verstedelijkingsmodellen om gevoel te krijgen bij de effecten van verschillende denkrichtingen om de verstedelijkingsopgave op te lossen. Daarbij is door gemeenten plancapaciteit aangeleverd, ruim meer dan de benodigde 35.000 woningen, waarop de verschillende modellen zijn gebaseerd. Deze locaties zijn gecombineerd tot vier sterk van elkaar verschillende modellen: Compact, Op de As, Netwerk en Ontspannen. Deze modellen zijn vervolgens beoordeeld op een groot aantal indicatoren. Voor een uitgebreid overzicht van de resultaten verwijzen wij naar de publicatie: Resultaten Dashboard Verstedelijking regio Groningen-Assen, augustus 2020.

In fase 2 is op basis van de vier ontwikkelde modellen gewerkt aan gezamenlijke ontwikkelprincipes die richtinggevend zijn voor de verstedelijkingsstrategie en zijn onderliggende kernwaarden benoemd, te weten: compleet, complementair en coöperatief. De verstedelijkingsstrategie bouwt voort op de jarenlange samenwerking in de RGA maar zet ook in op een koerswijziging, aan de hand van de 7 ontwikkelprincipes: bestaand verstedelijkt gebied versterken, agglomeratiekracht vergroten, polycentrische ontwikkeling stimuleren, mobiliteit in balans, proportioneel en passend, hefboom voor herstructurering en samenwerken aan een duurzame regio. Zie de publicatie: Koers Verstedelijkingsstrategie regio Groningen-Assen, oktober 2020.

Deze zeven principes zijn in fase 3 verder uitgewerkt. Er zijn uitspraken gedaan over waar en hoe de ruimtelijke opgaven in de regio gaan landen en welke aanpak en ingrepen daarbij horen. Er is gewerkt in thematische werkgroepen (wonen, werk, mobiliteit en groen) en er hebben gemeenschappelijke integratiebijeenkomsten plaatsgevonden. Uiteindelijk heeft dat geleid tot de strategie die inmiddels door de stuurgroep is vastgesteld.

Vervolg

De RGA organiseert op 17 september 2021 een bijeenkomst voor staten- en raadsleden. Met de griffie wordt ook nog gezocht naar een moment om uw raad de gelegenheid te geven om meer specifiek in te zoomen op de verstedelijkingsstrategie in Midden-Gronings perspectief. Het is de bedoeling dat het definitieve eindrapport op 29 oktober door de Stuurgroep RGA wordt vastgesteld. Vervolgens moet op basis daarvan op 26 november afspraken gemaakt worden met het Rijk. Dit uiteraard onder voorbehoud dat het Rijk de regio in staat gaat stellen om de opgave ook waar te maken. Dat vergt immers niet alleen bouwen maar heeft ook verderstrekkende gevolgen op bijvoorbeeld het vlak van infrastructuur en mobiliteit.

2. ONTWIKKELINGEN RIJK-REGIO-MIDDEN-GRONINGEN

Deze paragraaf beschrijft beknopt een aantal samenhangende ontwikkelingen/tafels die voor Midden-Groningen van groot belang zijn vanwege allerlei mogelijke koppelkansen. Dat vereist wel steeds een "slim inspelen op" en het hebben van een open oog gericht op die koppelkansen.

a. Nationaal Programma Groningen (voorjaar 2019)

Deelnemers: Rijk (BZK en EZK), Provincie en 5 gemeenten.

Het Nationaal Programma Groningen is een investeringsprogramma waar het Rijk 1.15 miljard beschikbaar heeft gesteld aan de regio ter financiering van 4 opgaven: economie, werken & leren, leefbaarheid en natuur & klimaat. Doel is een nieuwe toekomstperspectief te realiseren. Het NPG geldt als 'regionaal' geld dat we als gemeenten primair inzetten voor de vernieuwings- en leefbaarheidsopgave in het aardbevingsgebied. Er zijn raakvlakken in de scope van het NOVI-gebied en de Toekomstagenda (zie hierna) Het Programma loopt en wordt tussentijds geëvalueerd in 2023.

Om een zo optimaal mogelijk resultaat te behalen dient onze gemeente niet alleen gefocust te zijn op het eigen lokale programma, maar zal ook steeds weer bezien moeten worden of er slimme combinaties te maken zijn met de programma's van de andere gemeenten, met dat van de provincie en met onderwerpen die in Toekomst aan de orde zijn. Kortom, steeds weer zullen we op zoek moeten naar win-win-situaties.

b. Bestuursakkoord (6 november 2020)

Deelnemers: Rijk (BZK en EZK), Provincie en 5 NPG-gemeenten. Eemsdelta, Groningen, Rijk en regio hebben nadere afspraken gemaakt over de versterkingsoperatie om de uitvoering daarvan te versnellen en beheersbaar te maken, via een aanvullende set van maatregelen om een impuls te geven aan de versterkingsoperatie. Daarvoor is een set aan maatregelen afgesproken van in totaal € 1,5 miljard (waarvan het rijk € 1,42 miljard voor haar rekening neemt en de regio € 100 miljoen vanuit het NPG, waarbij die laatste bijdrage moet voldoen aan de NPG-criteria en wordt ingezet voor de ontwikkeling van het gebied). Het totale akkoord gaat grosso modo om versterking, woningverbetering en om een gebiedsfonds.

c. Toekomstagenda Groningen (februari 2021)

Deelnemers: Rijk (primair BZK, EZK, LNV en OCW), Provincie, Gemeenten Groningen, Midden Groningen, Eemsdelta, Het Hogeland.

Rijk en regio hebben deze agenda opgesteld om te investeren in de economische en duurzame ontwikkeling van het 'aardbevingsgebied' waarmee het perspectief voor de bewoners wordt verbeterd. Er zijn afspraken gemaakt op de thema's Woningbouw & Leefbaarheid, Energietransitie en Regionale Economie. Wat betreft Woningbouw en Leefbaarheid zal het accent liggen op krimp, op de woningbouw in de stad, op kwetsbare wijken en wijkvernieuwing en op het sociaal domein. Hier is ook aangegeven dat er afspraken worden gemaakt over de uitvoering van de verstedelijkingsopgave in RGA-verband en dat er aandacht komt voor stedelijke gebieden in de gemeenten Groningen en Midden-Groningen (met name in Hoogezand en Sappemeer) waarbij sprake zal zijn van een gebiedsgerichte aanpak met en een gericht zoeken naar synergie en koppelkansen. In het kader van de energietransitie moet er een investeringsplan waterstof komen, ook voor de bestaande industrie en is verduurzaming een belangrijk item. Tenslotte staat warmtetransitie op de agenda met o.a. aandacht voor aardgasvrijwijken, ook in dorpen als Steendam en Tjuchem. De regio zal de voortgang twee maal per jaar bespreken met het kabinet. De Toekomstagenda is op 3 februari 2021 vastgesteld en wordt nu uitgewerkt in concrete afspraken.

d. NOVI-gebied Groningen (voorjaar 2021)

Deelnemers: Rijk (BZK en EZK), Provincie Groningen en de gemeenten van de Toekomstagenda. Wat in het kader van de NOVI (Nationale Omgevingsvisie) zijn 8 gebieden aangewezen waar de stapeling van opgaven zo aan de orde is, dat een bijzondere aanpak is gewenst. Het rijk erkent dat in het 'aardbevingsgebied' sprake is van een buitengewone stapeling van opgaven: versterking en vernieuwing van de dorpen, energietransitie, verstedelijking, krimp en vergrijzing en vernieuwing van de landbouw door de klimaatverandering (verzilting). Het plan van aanpak voor het NOVI-gebied legt een koppeling met de Toekomstagenda Groningen. Het NOVI-gebied bevat de uitwerking van afspraken uit de Toekomstagenda met ruimtelijke impact. Naast het reeds genoemde is het onze inzet op de bredere economische kansen (A7) integraal onderdeel te laten zijn van dit traject. Op verschillende tafels is het de bedoeling om afspraken te maken. Die vereisen ook samenhang en borging. Daar ligt een belangrijke taak voor de Novi Groningen.

Het plan van aanpak voor het NOVI-gebied is vastgesteld in BO Leefomgeving (mei 2021). De uitwerking vindt plaats in nauwe samenhang met de uitwerking van de Toekomstagenda Groningen.

e. Verstedelijkingsstrategie Regio Groningen Assen (najaar 2021)

Deelnemers: Rijk (BZK, EZK en I&W), en de RGA-provincies - en gemeenten.
De inhoud daarvan is in paragraaf 1 van deze brief behandeld.

f. Regiodeal Oost-Groningen (juli 2020)

Deelnemers: Rijk (primair LNV en BZK), de provincie en de gemeenten Midden-Groningen (grondgebied vml. Menterwolde), Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Veendam en Westerwolde. Via deze Regiodeal pakken de overheden, maar ook bedrijven, instellingen en maatschappelijke organisaties gezamenlijk regionale opgaven aan. Het gaat om uiteenlopende opgaven, zoals het verzilveren van de groeipotenties van de regio, het wegwerken van sociale achterstanden, het faciliteren van transitie (bijvoorbeeld naar een andere economische structuur), en het verbeteren van de leefomgeving. Afgesproken is om gedurende vier jaar (van 2020-2023) € 30 miljoen te investeren in de regio. In december 2020 is het eerste uitvoeringsplan voor 2020-2021 vastgesteld.

NB. De punten a-e spelen zich meer af in het centrum van de provincie. De regiodeal heeft een eigen reikwijdte. Toch zullen er wel degelijk linken gelegd worden met NPG (provinciale programma's en Toukomst) alsmede met Toekomstagenda omdat daarin prioriteit wordt gegeven aan o.a. de krimpproblematiek en herstructurering.

3. SAMENHANG

De eerste vijf hiervoor genoemde onderwerpen vertonen veel samenhang. Dat geldt met name voor de Toekomstagenda, Novi Groningen en de Verstedelijkingsstrategie. De inhoud van het NPG en het Bestuursakkoord maakt het echter mogelijk dat wij van onze kant beter kunnen (financieel) bijdragen aan de geformuleerde doelstellingen van die genoemde drie. Vanuit het aspect van cofinanciering is dat niet onbelangrijk. Om een aantal illustraties te geven van die samenhang:

- Herstructurering krijgt aandacht in Toekomstagenda, Verstedelijkingsstrategie en Novi Groningen. Daarnaast krijgt het aandacht in het Bestuursakkoord en in ons lokaal NPG-programma. Dat geeft co-financieringsmogelijkheden en koppelkansen. Los daarvan staan onze opgaves nu goed geagendeerd en wellicht heeft dat ook een rol gespeeld bij de toekenning van de € 11 miljoen uit het Volkshuisvestingsfonds.
- Midden-Groningen wil meer doen met de A7/N33, met name ook ten behoeve van de MKB/maakindustrie die hier sterk vertegenwoordigd is. De Toekomstagenda heeft het MKB als speerpunt en dat geldt ook voor de Novi Groningen (waar innovatieve economie, maakindustrie en A7 als speerpunten ook genoemd worden).
- De onderwerpen werken en leren krijgen in ons eigen NPG-programma de nodige aandacht. Ook het provinciale programma heeft dat als speerpunt en dat opleiden en omscholen is ook weer terug te vinden in het Plan van aanpak Novi Groningen.

Aan NPG, het Bestuursakkoord, de Toekomstagenda en ook de regiodeal zijn financiële mogelijkheden gekoppeld. Willen wij die mogelijkheden benutten dan zullen we onderwerpen zo goed mogelijk moeten agenderen en zo slim mogelijk koppelingen maken. In ieder geval bieden deze verschillende tafels ons voor vele tientallen miljoenen aan kansen.

4. PERSPECTIEF EN SAMENHANG: even terug naar de 8 focuspunten uit de notitie "Door samenwerking op weg naar meer evenwicht"

Deze brief begon met een uiteenzetting over de verstedelijkingsstrategie. Die strategie is een van de belangrijke trajecten waar Midden-Groningen nu mee te maken heeft. Wij vonden -vanwege de samenhang - het echter ook van belang voor u die andere trajecten goed in beeld te brengen.

Bij het goed inspelen daarop zijn de twee jaar geleden vastgestelde focuspunten, zoals vermeld in de notitie "Door samenwerking op weg naar meer evenwicht" van grote betekenis geweest. Het scherpte onze boodschap naar de ander overheden toe. Op die 8 focuspunten hebben we nu een aanzienlijk beter perspectief gekregen. We staan nog maar aan het begin. Slechts in een paar situaties kunnen we nu reeds tot uitvoering overgaan. Voor vele andere onderwerpen zal dat nog de nodige inspanning vergen, waarbij uiteraard de raad betrokken zal worden.

In onderstaand overzicht van de focuspunten hebben we getracht de actuele stand weer te geven:

- *Het Nationaal Programma Groningen: Bieden van een structureel perspectief.*
Midden-Groningen heeft al meer dan 20 projecten goedgekeurd gekregen, met een totale financiële omvang van ca. € 22 miljoen. Daarnaast is ca. € 8 miljoen beschikbaar gekomen uit andere NPG-potten (aardgasvrije wijk en leefbaarheidsprojecten) en € 2 miljoen uit thematisch (Tijd voor Toekomst).
- *De relatie met de stad Groningen en (de provincie): Vanwege wonen, werkgelegenheid en meer aansluiten bij lobbykracht van de stad.*
We werken met de stad samen op vlak van A7 (economie, landschap en Groeningen) en agenderen gelijktijdig herstructureringsonderwerpen omdat die problematiek in beide gemeenten overeenkomsten heeft. Dit komt terug in Toekomstagenda en Novi Groningen.
- *Herijking van de Regio Groningen Assen: doorbreken van de cirkel zuid-west-noord-oost wanneer de stad qua bouwen overloopt.*
De verstedelijkingsstrategie zoals die nu is opgesteld doorbreekt de automatische cirkel zuid-west-noord-oost. Ook heeft de noodzaak en het belang van herstructurering een duidelijke plek gekregen in de strategie.
- *De ontwikkeling van Groeningen: Van belang voor natuur/milieu, economie, recreatie en toerisme.*
Is nu een programma onder de vlag van de RGA. De stad onderschrijft het belang, er ligt een link met het onderzoek naar de A7 en tenslotte sporen de uitgangspunten van Groeningen met die van het landschapsatelier van Toukomst
- *De ontwikkeling van de A7/N33: Midden-Groningen centraler en als vestigingsplaats aantrekkelijker maken.*
Er lopen twee onderzoeken. Een met de provincie, Oldambt en Veendam, de ander met de gemeente Groningen. De A7/N33 heeft een plek gekregen in ons eigen lokale NPG-programma, het wordt genoemd in de Novi-Groningen. Het is van belang om straks een goede verbinding te leggen met de verstedelijkingsstrategie.
- *Het sociaal domein, dat ook in andere gemeenten ruimschoots speelt: in een aantal dossiers meer gezamenlijk optreden, omdat problematiek overeenkomt en relatie leggen met NPG.*

In het lokaal NPG-programma zit voor dit domein voor ca. € 10 miljoen aan projecten. Ook zijn er op dit gebied koppelkansen met Toukomst. De Toekomstagenda en Novi Groningen koppelen herstructurering aan de een aanpak van sociale achterstanden.

- *De gaswinning, mijnbouw en windenergie: Versterking en schadeafhandeling zou niet bevochten hoeven te worden.*

Er liggen inmiddels aanvullende afspraken over versterking zoals in het Bestuursakkoord. De Toekomstagenda en Novi Groningen geven op dit vlak ook aanknopingspunten. Bovenal is de gaswinningsproblematiek een belangrijke reden voor de instelling van deze tafels.

- *Het invullen van de brugfunctie naar Oost-Groningen: Midden-Groningen kan een katalysatorrol vervullen tussen Stad en Ommeland.*

Dat kan ook gerealiseerd worden via de A7-onderzoeken en ook via de Regiodeal Oost-Groningen. Midden-Groningen kan daar linken leggen met het NPG. Ook besteedt de Toekomstagenda aandacht aan de problematiek van krimp.

Wij hopen u met deze brief naast de verstedelijkingsstrategie een totaal perspectief geschetst te hebben en zijn uiteraard bereid dit nader toe te lichten. Dit zou wat ons betreft heel goed tezamen met de toelichting op de verstedelijkingsstrategie kunnen.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Gemeentesecretaris

Bijlagen

- verstedelijkingsstrategie